

Dobiesława Dembecka
Instytut Logistyki i Magazynowania

PROJEKT TOOP - DOSTARCZASZ DANE TYLKO RAZ!

„Zasada jednorazowości” („The Once - Only Principle) jest jedną z siedmiu głównych zasad, ustanowionych przez Komisję Europejską w Planie działania UE na rzecz administracji elektronicznej¹. Kraje członkowskie zobowiązały się do wdrożenia jej na europejskiej arenie cyfrowej do 2020 roku². Stosowanie „Zasady jednorazowości” w praktyce oznacza przekazywanie przez obywateli i przedsiębiorców informacji wymaganych przez administrację publiczną tylko raz. Administracja docelowo wymienia te informacje między sobą, bez konieczności ponownego angażowania obywateli i przedsiębiorców.

Nowoczesność, intuicyjność, prostota i oszczędność czasu – tego oczekuje społeczeństwo, tego oczekują współcześni przedsiębiorcy. Czasy wystawiania w kolejce do urzędów po wnioski i oświadczenia odchodzą w zapomnienie ustępując miejsca innowacji, jaką daje obecny rynek cyfrowy. Usługi stają się dobrem dla obywatela; spełniają jego oczekiwania. W czasach, kiedy społeczeństwo ma dostęp do Internetu, większość spraw załatwia się elektronicznie. Cyfrowe usługi publiczne przynoszą nie tylko

oszczędność czasu i kosztów, ale także zmniejszają dystans i niechęć do administracji publicznej, poprawiając tym samym jej wizerunek.

W poprzednich wydaniach „Logistyki” wielokrotnie podkreślano znaczenie „Zasady jednorazowości” i jej wkładu w rozwój europejskiego rynku cyfrowego. Przedstawiano efekty, jakie przyniesie jej wdrożenie – zarówno dla przedsiębiorców, jak i dla administracji publicznej. Przytaczano przykłady jej zastosowania z Polski oraz z innych krajów.

Stosowanie „Zasady jednorazowości” w praktyce oznacza przekazywanie przez obywateli i przedsiębiorców informacji wymaganych przez administrację publiczną tylko jeden raz.

(Fot. LIM)

¹ Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej, Bruksela, 19.04.2016 r.

² Strategia Jednolitego Rynku Cyfrowego dla Europy, Bruksela, 06.05.2015 r.

Projekt TOOP, finansowany z Unii Europejskiej w ramach programu badań i innowacji Horizon 2020, realizowany jest przede wszystkim w celu zbadania i zademonstrowania działania „Zasady jednorazowości” ponad granicami krajów UE, w obszarze relacji przedsiębiorstw z administracją publiczną. Oczekiwany rezultatem tej inicjatywy jest usprawnienie wymiany danych pomiędzy przedsiębiorstwami, a administracją w skali ogólnoeuropejskiej. Odbywać się to będzie za pośrednictwem architektury IT projektu, która umożliwi połączenie rejestrów i systemów instytucji publicznych UE. Architektura IT projektu TOOP zostanie przetestowana w ramach trzech usług pilotażowych:

- usługa pilotażowa nr 1: Transgraniczne e-usługi dla biznesu
- usługa pilotażowa nr 2: Aktualizacja danych firm
- usługa pilotażowa nr 3: Certyfikaty statku i załogi on-line.

Wszystkie wskazane wyżej usługi pilotażowe są zbieżne z następującymi celami, wytycznymi i dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej:

- polityka UE dotycząca jednolitego rynku cyfrowego
- Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016-2020
- powstająca regulacja dotycząca Jednolitej Bramy Cyfrowej – SDGR
- Rozporządzenie eIDAS
- Ogólne Rozporządzenie o ochronie danych – RODO

Fakty i Liczby

Od **stycznia 2017** do czerwca 2019 (30 miesięcy)

Transgraniczne e-usługi dla biznesu

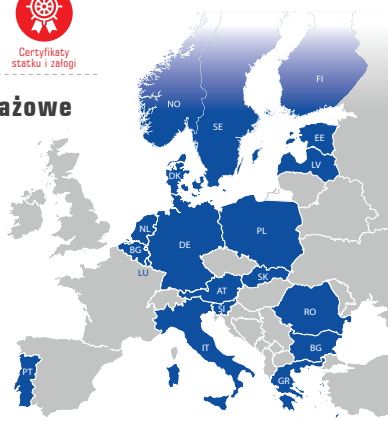
Aktualizacja danych firm

Certyfikaty statku i załogi

Obszary pilotażowe

z **19** krajów

www.toop.eu

Oparte na modułach poprzednich projektów pilotażowych

Dedykowana architektura IT na skalę ogólnoeuropejską

Ten projekt otrzymał finansowanie z Unii Europejskiej w ramach programu badań i innowacji Horizon 2020. Umowa o dostawę nr 737460

Rys. 1. Infografika projektu TOOP wraz z jego głównymi założeniami. Źródło: projekt TOOP.

Chcąc przybliżyć Czytelnikowi korzyści i możliwości, jakie daje realne wykorzystanie „Zasady jednorazowości”, przedstawiono poniżej przykładowy scenariusz jej zastosowania. Przykład dotyczy procesu rejestracji działalności gospodarczej na obszarze dwóch fikcyjnych krajów UE: Freedomii i Elonii. Bohaterką jest Pani Katarzyna, przedsiębiorca działająca na terenie Elonii

Transgraniczne e-usługi dla biznesu

Usługa pilotażowa nr 1 Przykładowy scenariusz uzyskiwania pozwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej

Poznajcie Panią Kasię, która jest obywatelką Elonii. Pani Kasia jest przedsiębiorcą, który chce prowadzić działalność gospodarczą we Freedomii. W tym celu loguje się na dedykowany portal Freedomii i rozpoczyna proces rejestracji zgodnie z obowiązującymi normami i regułami prawnymi europejskiego rozporządzenia eIDAS³ (rysunek nr 2).

About | Contact | Help

WELCOME TO FREEDONIA ONLINE

Rys. 2. Portal Freedomii.

Źródło: <http://193.10.8.213:9084/ui> (dostęp: 26.07.2018).

Dzięki wdrożeniu rozporządzenia eIDAS przez oba kraje, Pani Katarzyna w celu dokonania autoryzacji w systemie Freedomii może użyć krajowego, elektronicznego identyfikatora (eID). Obywatelka Elonii rozpoczyna niezbędny proces rejestracji na portalu Freedomii. Za jej zgodą, portal Freedomii – za pośrednictwem dedykowanej architektury IT projektu TOOP – automatycznie pobiera i uzupełnia dane z rejestru przedsiębiorców Elonii. W tym przypadku jest to m.in. nazwa, adres i NIP firmy oraz data jej rejestracji (rysunek 3).

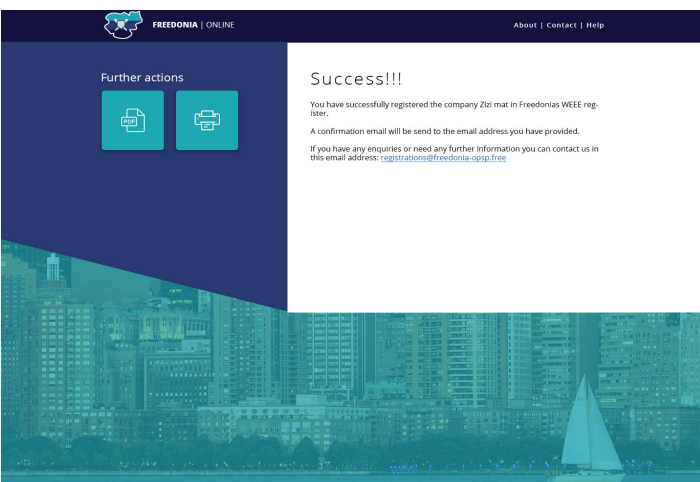
¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0910> (dostęp: 26.07.2018).

Rys. 3. Portal Freedomii – dalszy ciąg procesu rejestracyjnego.

Źródło: <http://193.10.8.213:9084/ui> (dostęp: 26.07.2018).

Po dokonaniu weryfikacji danych, Pani Kasia wyraża zgodę na przesłanie ww. danych do portalu Freedomii. Proces składania wniosku zostaje zakończony pozytywnie. Pani Katarzyna może rozpocząć działalność gospodarczą we Freedomii (rysunek 4).

Rys. 4. Finał udanej rejestracji na portalu Freedomii.

Źródło: <http://193.10.8.213:9084/ui> (dostęp: 26.07.2018).

Sam mechanizm zastosowania „Zasady jednorazowości” na tym konkretnym przykładzie uzmysławia, jak bardzo może to ułatwić prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze Unii Europejskiej. Przekonały się o tym kraje partnerskie projektu TOOP: Grecja i Szwecja, które z powodzeniem zakończyły implementację komponentów technicznych przygotowanych w projekcie TOOP. Grecja wdrożyła możliwość pobierania danych przy uzupełnianiu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (ESPD). Szwecja wdrożyła zarówno funkcję pobierania, jak i dostarczania danych w szwedzkim rejestrze przedsiębiorstw. Obydwu państwom udało się pomyślnie wymienić dane tekstowe.

Aktualizacja danych firm

Usługa pilotażowa nr 2 – Aktualizacja danych firm

Celem wskazanego obszaru pilotażowego jest umożliwienie wymiany danych pomiędzy rejestrami administracji publicznej krajów UE. Jednakże w tym konkretnym przypadku dotyczy to tzw. „systemu powiadomień”, gdzie informacje dostępne w rejestrze publicznym w kraju macierzystym będą automatycznie przekazywane do rejestrów publicznych w innych krajach UE. Przedsiębiorcy nie będą musieli informować administracji publicznej w innych krajach Unii Europejskiej o zmianach dotyczących prowadzonej przez nich działalności gospodarczej.

Certyfikaty statku i załogi

Usługa pilotażowa nr 3 – Certyfikaty statku i załogi on-line

Użycie wskazanej architektury IT projektu TOOP w ramach niniejszej usługi pilotażowej ma na celu całkowitą informatyzację procedur związanych z wydawaniem certyfikatów i pozwoleń przez władze morskie danego kraju UE. Dotyczy to przede wszystkim statków i ich załóg, dokujących w zagranicznych portach. Papierowe procedury pozwoleń zostaną docelowo zastąpione przez automatyczną wymianę informacji on-line pomiędzy bazami danych władz portowych Unii Europejskiej. Będą one mogły w łatwy sposób weryfikować certyfikaty statku i załogi, oszczędzając tym samym czas związany z koniecznością każdorazowego przedstawiania tych samych zaświadczeń na papierze.

Grecja wdrożyła możliwość pobierania danych przy uzupełnianiu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (ESPD). Szwecja wdrożyła zarówno funkcję pobierania, jak i dostarczania danych w szwedzkim rejestrze przedsiębiorstw. Obydwu państwom udało się pomyślnie wymienić dane tekstowe.

Zastosowanie w praktyce architektury IT projektu TOOP pozwoli na bezproblemową wymianę danych pomiędzy władzami portowymi na obszarze UE. Jednostki te będą mogły elektronicznie wymieniać ze sobą informacje, takie jak m.in. identyfikatory statków czy też lista obowiązujących certyfikatów i rekomendacji. Każdy certyfikat i arkusz rekomendacji będzie mógł być pobrany i przetwarzany automatycznie przez rejestry i systemy władz morskich. W ten sposób statek i jego załoga zyskają więcej czasu na odpoczynek w porcie, a czas kontroli jednostek skróci się średnio o 20 - 60%.

Podsumowanie

Rozwój technologii w przeciągu ostatnich kilkunastu lat przybrał na sile i nie zwalnia tempa. Dotyczy to również europejskiego rynku cyfrowego. Unia Europejska, chcąc pozostać niekwestionowanym liderem na rynku w dziedzinie rozwoju usług cyfrowych, musi dążyć do ciągłej innowacji. Główny kierunek Komisji Europejskiej to rozwój jednolitego rynku cyfrowego. Ważność „Zasady jednorazowości” i konieczność jej wdrożenia na obszarze UE jest wielokrotnie podkreślana, zarówno w dokumentach strategicznych Komisji Europejskiej, jak i w priorytetach i programach krajów członkowskich. Realizacja projektu TOOP jest tak istotna, ponieważ zebrane wyniki oraz ocena działania zastosowanych rozwiązań pozwolą wskazać najbardziej optymalne możliwości dla pełnego wdrożenia „Zasady jednorazowości” w skali ogólnoeuropejskiej.

Więcej informacji w naszym Newsletterze lub na bieżąco: <http://toop.eu/newsletter/subscribe>

Przydatne linki:

	www.toop.eu
	www.facebook.com/onceonlyprinciple/
	www.twitter.com/toop4eu
	www.linkedin.com/groups/13514511

Streszczenie

Artykuł stanowi kontynuację publikacji, która ukazała się w styczniowym oraz marcowym numerze pod tytułem Cyfrowe usługi publiczne w UE – projekt TOOP. Jego celem jest zademonstrowanie czytelnikowi praktycznego zastosowania „Zasady jednorazowości” na przykładzie

scenariusza obejmującego jeden z obszarów pilotażowych projektu TOOP – Transgraniczne e-usługi dla biznesu. Dotyczy on procedury uzyskiwania licencji na prowadzenie działalności gospodarczej.

Słowa kluczowe: TOOP, zasada jednorazowości, e-administracja.

TOOP - provide your data once only!

Summary

The article is dedicated to „The Once-Only Principle” and its significance for The Once-Only Principle Project (TOOP). The article showcases uses of “The Once-Only Principle” on base scenario of the first TOOP Pilot area Cross-border-Services for Business Mobility. It concerns the licenses and Permissions area.

Key words: TOOP, the once only principle, e-Government.

LITERATURA/BIBLIOGRAPHY

- [1] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu regionów, Strategia Jednolitego Rynku Cyfrowego dla Europy, COM(2015) 192 final, Bruksela, 06.05.2015 r.
- [2] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu regionów, Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016-2020, Przyspieszenie transformacji cyfrowej w administracji, COM(2016) 179 final, Bruksela, 19.04.2016 r.

STRONY WWW

- [1] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0910> (dostęp: 26.07.2018).
- [2] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/com-2017-256-0_en (dostęp: 26.07.2018).
- [3] www.toop.eu (dostęp: 26.07.2018).

Autorka jest Starszym Specjalistą ds. promocji i komunikacji projektów wewnętrznych oraz międzynarodowych w Centrum Elektronicznej Gospodarki Instytutu Logistyki i Magazynowania (e-mail: dobieslawa.dembecka@ilim.poznan.pl).